

Studiedag LVB en Verslaving

5 oktober 2021, 09.30 uur – 16.15 uur

Aristo Amsterdam*

Introductie

Onderzoek wijst uit dat er veel meer mensen zijn dan verwacht met een verstandelijke beperking en verslaving. Mensen met een verstandelijke beperking zijn gevoeliger voor middelenafhankelijkheid en de consequenties van een verslaving zijn ook nog eens heftiger.

Het werken met cliënten met een LVB en verslavingsproblematiek is daarom complex en vergt van zorgverleners doorzettingsvermogen en flexibiliteit. Door de complexiteit van de problematiek en de doelgroep kun je voor vraagstukken komen te staan waar je geen antwoord op hebt waardoor het moeilijk is deze groep de juiste zorg te bieden. Omdat reguliere interventies vaak te hoog gegrepen zijn voor deze doelgroep, hebben wij een programma ontwikkeld waarin kundige sprekers samen met u kijken naar maatwerk, beleid en laagdrempelige behandeling.

Doelgroep

Begeleiders, (ortho-)pedagogen, sociaal professionals en anderen die geïnteresseerd zijn in mensen met een lichte verstandelijke beperking en verslavingsproblematiek.

Programma

09.30 uur **Ontvangst en registratie**

10.00 uur **Opening door de dagvoorzitter**

- Kader van de dag, kennismaking en inventarisatie achtergronden en verwachtingen deelnemers
- Korte inleiding op het thema:

Wanneer spreken we van een verslaving? Is dit anders voor mensen met een lichte verstandelijke beperking? Welke verslavingsproblematiek komt veel voor bij mensen met een lichte verstandelijke beperking en wat betekent dit voor de praktijk? Cijfers prevalentie t.o.v. mensen zonder VB?

Rob Bovens, Coördinator Academische Werkplaats Verslaving, Tranzo, Tilburg University

10.30 uur **De rol van de eigenwaarde van de client**

Het motiveren van personen met een LVB en een verslaving tot gedragsverandering kan soms een onmogelijke taak lijken. Zeker wanneer cliënten niet open lijken te staan voor überhaupt een gesprek over middelengebruik.

Is het antwoord op de vraag “Hoe motiveer ik mijn cliënt” minstens zo complex als de doelgroep zelf of gaan we simpelweg te snel voorbij aan de voorwaarden waaraan voldaan dient te zijn voordat iemand überhaupt open kan staan voor verandering? In

deze lezing kijken we naar een mogelijk antwoord op deze vraag en staan we tevens stil bij de waarde van extrinsieke motivatie en de aandacht voor het lage zelfbeeld van veel personen met een LVB.

Claudia Kaagman, Verslavingsdeskundige in de LVB-sector, coach en trainer

11.30 uur **Pauze**

11.45 uur **Triple problematiek: complexe problematiek, extra inzet vanuit de zorg**

Meerdere, complexe problemen tegelijkertijd, het herkennen van triple problematiek en het juist toe ordenen van klachten is een lastige.

Mensen met een lichte verstandelijke beperking hebben naast hun verslaving vaak nog bijkomende psychiatrische problemen.

Hoe hangen deze problemen met elkaar samen? En wat is nodig om deze doelgroep te voorzien van de zorg die bij hen past?

Behandeling van triple problematiek vraagt om een brede kijk en een multidisciplinaire inzet en samenwerking tussen meerdere organisaties.

Saskia van Horsen is orthopedagoog- generalist en aandachtsfunctionaris intake en (klinische) behandeling bij het Centrum Verslaving & LVB van Tactus Verslavingszorg.

12.45 uur **Lunchpauze**

13.30 uur **Keuzesessie ronde 1**

Sessie A - Middelengebruik in het vizier; leidraad naar praktische toepassing

De leidraad *LVB en middelengebruik in het vizier* geeft een overzicht van kennisproducten die helpen bij het begeleiden en ondersteunen van mensen met een lvb in combinatie met verslavingen, zoals alcohol- en drugsgebruik. Bijkomend doel van de leidraad is om de samenwerking tussen verstandelijk gehandicaptenzorg en verslavingszorg te verbeteren. Deze sessie gaat in op de praktische toepassing van de leidraad in de dagelijkse praktijk van de deelnemer.

Neomi van Duijvenbode, GZ-psycholoog i.o.t. Specialist / Onderzoeker, Kenniscentrum Ontwikkeling en Onderzoek, Trajectum

OF

Sessie B – LVB en (de verleidingen van) de digitale wereld

Mensen met een (licht) verstandelijke beperking hebben op diverse vlakken ondersteuning nodig, ook bij hun digitale leven. We zetten in op het vergroten van de bewustwording van zowel begeleider als cliënt. Daarnaast richten we ons op de (on)mogelijkheden in de online wereld van de persoon met een LVB.

Rieneke Geerlings, trainer & coach ZWOpleidingen

14.30 uur **Pauze**

15.00 uur **Keuzesessie ronde 2**

Sessie C - Motiverende gespreksvoering en oplossingsgericht (samen)werken

Deze workshop gaat in op verschillende methoden en (gespreks-)technieken die de hulpverlener kan inzetten om de persoon te begeleiden in zijn hulpvraag. Centraal hierin staat het bevorderen van de eigen motivatie van de client.

Rieneke Geerlings, Trainer & Coach ZWOpleidingen

OF

Sessie D- Casuïstiek probleemgedrag verslaafde LVB-er(s) door CCE

Het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) is partner in ondersteuning bij het zoeken naar oplossingen voor probleemgedrag bij mensen die professionele zorg ontvangen. Het CCE helpt ook zorgprofessionals bij casussen van LVB-cliënten met problemen door verslaving. Aan de hand van een casus word je tijdens deze sessie meegenomen in de methodische aanpak van Leren van Casussen. Het bekijken, beluisteren en bespreken van onderdelen van de presentatie wordt afgewisseld met het zelf in groepjes aan de slag gaan met diezelfde casus.

Laurenz Lokhorst , Coördinator CCE regio West

16.00 uur Plenaire afsluiting door de dagvoorzitter

16.15 Einde studiedag

***Deze studiedag zal worden uitgevoerd volgens de dan geldende RIVM-richtlijnen.**